

Miljöprocessutredningen (M 2007:04)

Peter Ardö
Uppsala 2009-01-27

Miljöprocessutredningen M 2007:04

- Direktiv 2007:94
- Tilläggsdirektiv 2007:184
- Tilläggsdirektiv 2008:119
- Utredningen ska vara avslutad april 2009
- Direktiv finns på www.sou.gov.se

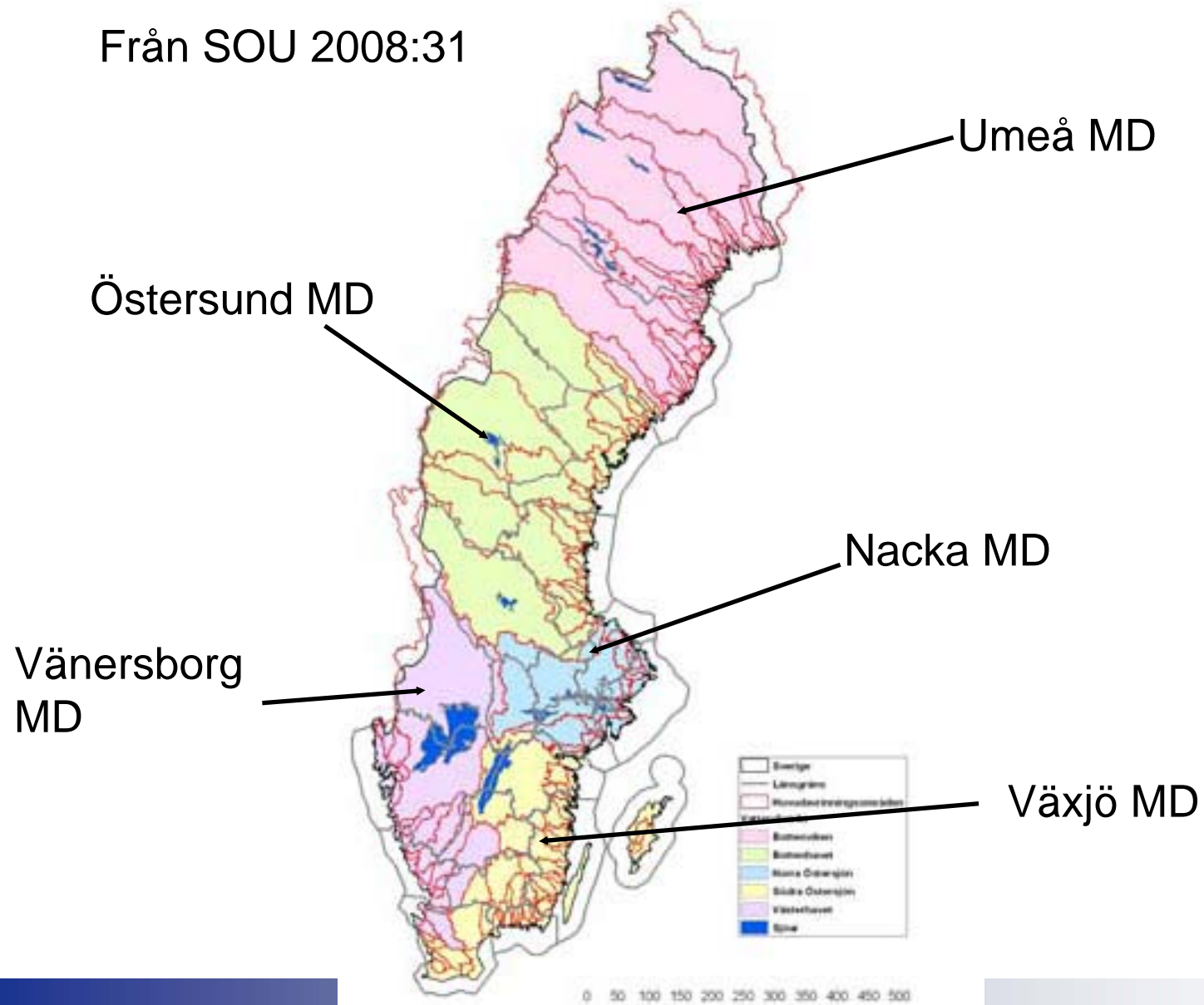
Utredare   Ulf Andersson och Lars
   Holmgård

Sekreterare   Annika Sandersnäs Heijman,
   Dano   Kostovski, Cecilia Giese
   Hagberg,   Peter Ardö

Miljöprocessutredningens direktiv och betänkanden i korthet

- Instansordning enligt PBL klart (SOU 2007:111)
- Miljödomstolarnas domkretsar klart (SOU 2008:31)
- Prövning av vindkraft klart (SOU 2008:86)
- Ärenden om miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet, samordning av miljödomstolar och fastighetsdomstolar -(läggs 3 feb)
- Vattenverksamhet och vattenkraft -(april 09)
- Riksintressen enl. 3 kap. miljöbalken -(april 09)
- MKB -(april 09)
- Samordning -(april 09)

Från SOU 2008:31

Ärenden om miljöfarlig verksamhet och vattenverksamheter (ur direktiven)

- Förvaltningsmyndighet som förstainstans för all tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet och för vattenverksamhet (även markavvattning)
- Analysera frågan om prövning av civilrättsliga frågor, tvångsrätt och skadeersättning
- Utred om ett särskilt förrättningsförfarande krävs för markåtkomstfrågor
- Miljödömsstolarna inriktas på tvistelösning, har inte tillståndsärenden som förstainstans

Ärenden om miljöfarlig verksamhet och vattenverksamheter (ur direktiven)

- T ex överväga att koncentrera prövningen till färre länsstyrelser
- Ange antal myndigheter och var dessa ska ligga, ta t ex ledning av antalet miljödomstolar
- Analysera miljöprövningsdelegationernas och länsstyrelsens roller

Fastighetsdomstolarna (ur direktiven)

- **Färre fastighetsdomstolar**
- **Samordna miljödomstolarna och fastighetsdomstolarna**
- **Se över processregler, RB, domstolsärenden, FPL**
- **Samma instansordning för miljömål som för fastighetsmål**

Förnybar energi- vattenkraft (ur bakgrunden)

- **31 kap 22 § MB, tillståndshavare är skyldiga att utan ersättning tåla en förlust på 5-20 % vid omprövning till förmån för det allmänna fiskeintresset**
- **Vattenkraft går att lagra (koppling vindkraft)**
- **Främja så hög elproduktion som möjligt utan att undergräva miljömål eller fiskeintresset**

Förnybar energi- vattenkraft (utredningsuppdragen)

- **Utred vilka bestämmelser i MB som påverkar produktionskapaciteten för vattenkraftverk**
- **Lämpligheten att ändra dessa bestämmelser för att främja en hög produktionskapacitet?**
- **Beakta konflikter med andra intressen**
- **4 kap MB ingår inte (nationalälvarna m m)**
- **Beakta klimatförändringars påverkan på vattenproduktionen**

Vattenverksamheter (ur bakgrunden)

- **Modernisera och anpassa 11 kap MB till resten av MB?**
- **Översyn mot bakgrund av klimatförändringar**
- **Säkerhetshöjande åtgärder utan omprövning?**

Vattenverksamheter (uppdragen)

- Utred hur vanligt det är att vattenkraftverk, dammar och markavvattningsföretag helt saknar tillstånd, regleras av vattendomar före MB, att det saknas reglering av drifts- och underhållsansvar
- Behövs det ett gemensamt kapitel för tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamheter?
- Hur få icke tillståndsprövade verksamheter tillståndsprövade och äldre verksamheter omprövade?

Vattenverksamheter (ur direktiven)

- **Går det att förelägga om säkerhetshöjande åtgärder utan att tillståndet omprövas?**
- **Myndigheternas kompetens och resurser?**
- **Fiskvandringssvågar enligt vad riksdagen givit till känna**

Vattenkraft

- **Sveriges vattenkraft ger 66,8 TWh/år**
- **10 stora älvar ger 62,7 TWh/år**
- **Övriga vattendrag ger 4,1 TWh/år**
- **Vattenkraften kan vara viktig i ett lokalt nät utan att komma från de 10 stora älvarna**
- **En ökad vindkraftsutbyggnad kräver mer vattenkraft som reglerkraft än vad som behövs idag**

Vattenkraft

- Vid omprövning av gamla tillstånd (före 1983 års VL) kan staten ta 5 % av värdet på elproduktionen utan att betala ersättning.
- Vid omprövning av tillstånd tillkomna efter 1983 års VL är det 5-20 % (anges i domen).
- 5 %-regeln har i viss mån varit styrande för yrkandena i omprövningsmålen

Vattenkraft

- **Fortsätt att satsa på vattenkraft i redan utbyggda älvar?**
- **Satsa miljö- och fiskevårdsåtgärder i de vattendrag där det gör miljönytta utan att minska elproduktionen?**
- **Inbyggd målkonflikt**